

UČITELJSKI T O V A R Š.

List za šolo in dom.

Izhaja 1. in 15. dan vsakega mesca, in velja za celo leto 2 gold. 50 kr.,
za pol leta pa 1 gold. 30 kr. nov. dn.

Tečaj III.

V Ljubljani 1. maja 1863.

List 9.

Otroški glas do staršev in odgojiteljev.

Dovolite, blage serca, da mi ubogi, nezmožni otroci spregovorimo in vas milosti prosimo! Zdi se nam, da veliko naših staršev in odgojiteljev ne ravna z nami tako, kakor bi bilo za nas prav in dobro. Veliko staršev ne pomisli, da so njih otroci naj večji zaklad, katerega bi ne mogli nikdar dovolj varovati. Godí se nam nekterim že v naj nježniši mladosti tako hudó, da ne moremo popisati. Že komaj na svet pridši moramo že iti iz ljube domače hiše k ptujim ljudem, kateri nas večkrat prav sirovo preskerbujejo. Kako radi bi to in uno svoji mili mamiči potožili in ji serce mečili, pa ne moremo! Nekteri starši nas preradi izročujejo nerodnim pesternam in deklam, ktere za vse drugo bolj skerbé, kakor za nas, in nas namesti prav, pa slabo učé in slabe zglede kažejo. Nam, ki smo ubogih staršev, pa se večidel, posebno po mestih zeló hudo godí. Starši morajo iti dan za dnevom po svojem delu; mi pa smo sami doma, in se klatimo lačni in stergani po ulicah sim ter tje, kakor neumna živina. Čeravno hodimo tudi v šolo, pa kaj nam pomaga, ker še ne spoznamo svoje sreče? Namesti da bi se pridno učili, se le raji potepamo s slabo tovaršijo. So starši, ki z nami ravnaajo preojstro, pa tudi taki, ki so z nami premehki. Nekteri nas preveč in prezgodaj hvalijo, pa tudi če nas za vsako malo nerodno reč grajajo in še celó neusmiljeno pretepajo, nas dostikrat po telesu in duhu pokvarijo. Večkrat nas priganjajo, da bi delali in storili, kar še ne moremo, pa nas tudi pusté,

da pasemo lenobo in si hudobije zmišljamo. Včasih se nam premalo privoši, da bi se kaj učili; so starši, ki nas ne pošiljajo radi v šolo in nam nevoljni kupujejo, česar nam je za nauk treba. Naj bolje se nam še godi v šoli, če smo tako srečni, da dobimo dobre, previdne učence. Gorje pa nam je, če pridemo kakim brezvestnežem v pest! Še milo materno besedo nam zaprejo in nas s ptujim jezikom neusmiljeno terpinčijo.

Oj usmilite se nas, ve boljše serca! Varujte nas, da nas hudobni in vertoglavi ljudje ne pačijo in ne mučijo. Glejte, zakaj zidar naj bolj skerbno ravna, kadar postavlja novemu poslopju podstavo? Zakaj vertnar mlado drevesce krivi, kadar je še šibko? Zakaj kmetovavec toliko skerbno obdeluje spomladni polje? Gotovo zato, ker se sploh vé, da, kakor se kako delo ali stvar prične, tako je večidel pozneje. Mi smo podstava velikega prihodnega poslopja — celega naroda, smo mlade drevesca v božjem vertu in pomladna setev na neizmernem polju, — ali ne zaslužimo tedaj, da nas vsak, kdor ima z nami opraviti, prav skerbno odgojuje?

Res, da smo zelo sitni, nepokojni in radovedni in tudi dostikrat zelo nehvaležni za velike dobrate, ki jih prejemamo od svojih odgojiteljev; toda to naj modrega odrasčenega človeka nikakor ne ustraši in ne utruji. Kdor pozna naše serca, bo vidil, da so mehke kakor vosek in da se radi vdajajo temu, kdor jih previdno obdeluje.

Ljubi blagi ljudje! nikoli nas ne zanemarjate, temuč bodite nam na vseh neznanih potih naši zvesti in ljubeznjivi vodniki!

Otroci.

Iz zgodovine keršanske ljudske šole.

(Dalje.)

Dan današnji ni je skoraj v celem cesarstvu fare, da bi ne imela šole. V vsaki šoli podučuje učitelj, ki je kos svoji nalogi. To se nam zdi kaj navadnega, kakor post. jesti in piti. Ali ni bilo popred tako? Pred sto leti v Avstrii niso poznali, ljudske šole, še celo pričakoval kaj takega nihče ni; pri nas na Krajskem pa pred 20. leti se še nobenemu od tega ni sanjalo, kar je sedaj v resnici doveršeno, in kar vsaki dan vidimo. Kdo je vse to vpeljal, kdo se trudil, da se je vse izpeljalo?